

Warszawa, dnia 9 marca 2021 r.

Wnioskodawca:

Okręgowy Związek Plantatorów Tytoniu

w Leżajsku

ul. Siedlanka 43C

37-300 Leżajsk

Reprezentowany przez:

Krzysztofa Rutkowskiego,

radcę prawnego nr wpisu WA-9815

(pełnomocnictwo w załączeniu)

Adres do doręczeń:

Krzysztof Rutkowski

KDCP Kancelaria Doradztwa Celnego i Podatkowego

Rutkowski i Wspólnicy sp. z o.o.

ul. Śniadeckich 17

00-654 Warszawa

Tel: +48 602 489 214

e-mail: krzysztof.rutkowski@kdcpl.pl

adres w domenie E-PUAP: krzysztofrutkowski1/domyslna

Do:

Szanowny Pan Kazimierz Kleina

Przewodniczący Senackiej

Komisji Budżetu i Finansów Publicznych

Senat Rzeczypospolitej Polskiej

Wiejska 6,

00-902 Warszawa

Szanowny Panie Przewodniczący,

W imieniu Okręgowego Związku Plantatorów Tytoniu w Leżajsku (dalej: „**OZPT Leżajsk**”), na mocy udzielonego mi pełnomocnictwa (w załączeniu), zwracam się do Pana Przewodniczącego jako przedstawiciela senackiej Komisji Budżetu i Finansów Publicznych z **gorącym apelem o interwencję legislacyjną mającą na celu zapobieżenie upadkowi sektora uprawy surowca tytoniowego w Polsce oraz nieuchronnych nadużyć akcyzowych, zbliżonych do tych które obserwowane były w początkowych latach obowiązywania akcyzy na susz tytoniowy, tj. w latach 2013 – 2015 w związku z ryzykiem rozszczelnienia rynku suszu tytoniowego w Polsce w razie uchwalenia w obecnym brzmieniu procedowanego w Senacie RP projektu nowelizacji ustawy o podatku akcyzowym (tj. projektu ustawy o zmianie ustawy o podatku akcyzowym oraz niektórych innych ustaw - Druk SENACKI nr 335, dalej określanego jako: „**Projekt**” lub „**Pakiet Akcyzowy**”).**

Powyższy Projekt w razie wejścia w życie w proponowanej treści – z **wysokim prawdopodobieństwem umożliwi nieuczciwym podmiotom oszustwa w sektorze suszu tytoniowego lub wręcz przywróci**

patologiczną sytuację z lat 2013 – 2015, gdzie na rynku tytoniowym występowało kilkaset fikcyjnych, nierzetelnych podmiotów.

Mając na uwadze pilny charakter niniejszej sprawy - czytanie Senackie Pakietu Akcyzowego z niefortunną propozycją zmiany art. 9b ustawy o podatku akcyzowym zostało zaplanowane już na najbliższą środę 10 marca 2021 r. - zwracamy się z prośbą o możliwość wzięcia udziału w powyższym posiedzeniu w celu przedstawienia szczegółów naszych obaw dotyczących rzeczywistych skutków procedowanej nowelizacji dla sektora tytoniowego.

W szczególności - zwracamy uwagę, iż:

- Według naszej najlepszej wiedzy, Rząd RP oraz MRiRW bazuje na błędnych założeniach w zakresie skutków procedowanej nowelizacji. W szczególności z wypowiedzi przedstawicieli Resortu podczas posiedzenia Sejmowej Komisji Finansów Publicznych i Budżetu w dniu 11 lutego 2021 r. (pierwsze czytanie Pakietu Akcyzowego) wynika, iż osoby te zakładają iż przemieszczenia surowca tytoniowego w ramach transakcji realizowanych przez tzw. organizacje producentów będą monitorowane w ramach systemu SENT. Przedstawiciele Resortu starają się wywieźć taki skutek z warunku, iż organizacja producentów ma być podatnikiem VAT.
- Jest to błędne założenie. Niezależnie od statusu jako podatnika VAT, zarówno sama organizacja producentów, ale przede wszystkim poszczególni jej członkowie (producenci rolni) będą mogli „legalnie” dokonywać NIEMONITOROWANYCH systemem SENT przemieszczeń suszu tytoniowego, nie tylko po terenie kraju, ale również w ramach dostaw do innych krajów UE.
- Wynika to z faktu, iż działalność producentów zrzeszonych w „organizacji producentów” może być przez takie osoby traktowana jako niestanowiąca elementu działalności gospodarczej w rozumieniu Prawa przedsiębiorców, a tym samym związane z nią przemieszczenia w ogóle nie będą podlegać zgłoszeniom w ramach systemu SENT.
- Jako potwierdzenie - poniżej zamieszczamy stanowisko Resortu Finansów (Dep. Zwalczenia Przemocności Ekonomicznej), które w analogicznej sprawie dotyczącej dostaw paliw do podmiotów posiadających status podatników VAT, ale jednocześnie prowadzących działalność rolniczą - potwierdza możliwość dostaw do takich podmiotów NIEMONITOROWANYCH w ramach systemu SENT.
- Poniższe pismo dotyczy co prawda paliw ciekłych - niemniej jego istota może być odnoszona również do sektora surowca tytoniowego, bowiem potwierdza iż status podmiotu jako podatnika VAT nie wyłącza możliwość traktowania go jako podmiotu lub osoby nie-prowadzącej działalności gospodarczej w rozumieniu ustawy SENT, przez co przemieszczenia „do” lub „od” takiej osoby lub podmioty mogą być wyłączone z zakresu raportowania SENT!

Warszawa, 01 lutego 2021 r.

**Departament Zwalczenia
Przestępczości Ekonomicznej**
DZP10.K076.144.2020

Nawiązując do wystąpienia w sprawie obowiązków wynikających z ustawy *o systemie monitorowania drogowego i kolejowego przewozu towarów oraz obrotu paliwami opalowymi* (Dz. U. z 2020 r. poz. 859), w przypadku przewozu towaru objętego pozycją CN 2710 do osoby fizycznej prowadzącej działalność rolniczą, gdy prowadzi ona również działalność gospodarczą zarejestrowaną w CEIDG (ten sam NIP i ten sam adres), Departament Zwalczenia Przestępczości Ekonomicznej (DZP) informuje, co następuje.

System monitorowania przewozu i obrotu wdrożony przepisami ww. ustawy, w zakresie przewozu towaru objętego pozycją CN 2710 skierowany jest wyłącznie do podmiotów prowadzących działalność gospodarczą. Mając na uwadze obawy podmiotów wysyłających (sprzedawców) przed nałożeniem wysokich kar pieniężnych za brak zgłoszenia przewozu przedmiotowego towaru, w okolicznościach faktycznych przedstawionych w wystąpieniu (osoba fizyczna zamawiająca towar z pozycji CN 2710 na potrzeby działalności wytwórczej w rolnictwie prowadząca jednocześnie działalność gospodarczą), podmiot ten woli z ostrożności przesyłać zgłoszenie do rejestru zgłoszeń SENT (pomimo, że z przepisów prawa taki obowiązek nie wynika). Jednakże by usunąć wszelkie wątpliwości dokonując zamówienia towaru można podawać, w celu wystawienia przez sprzedawcę faktury, swój nr PESEL, co jednoznacznie określi odbierającego towar jako nabywcę będącego osobą fizyczną.

Dodatkowo Departament DZP uprzejmie informuje, że w trakcie prac legislacyjnych jest ustawa *o zmianie ustawy – Prawo celne oraz niektórych innych ustaw* którą m.in. wprowadzane są zmiany w zakresie identyfikacji podatkowej niektórych podmiotów. W projekcie zaproponowane zostało, aby dla podatników będących osobami fizycznymi nieprowadzących działalności gospodarczej lub niebędących zarejestrowanymi podatnikami podatku od towarów i usług, obowiązującym identyfikatorem podatkowym był PESEL. Ustawa jest po pierwszym czytaniu na posiedzeniu Sejmu 21 stycznia br. (druk nr 833).

Zastępca Dyrektora
Departamentu Zwalczenia
Przestępczości Ekonomicznej
podpisano kwalifikowanym
podpisem elektronicznym
Dariusz Rostkowski

- Ponadto zwracamy uwagę, iż w piśmie Ministerstwa Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 9 lutego 2021 r. (znak: PRR.pr.071.31.2021PRR.pr.071.31.2021), błędnie sugeruje się, iż umożliwienie tzw. organizacjom producentów rolnych **NIESKRĘPOWANEGO (tj. PONAD-STANDARDOWO UPRZYWILEJOWANEGO)** obrotu surowcem tytoniowym, w tym umożliwienie im dokonywania dostaw wewnątrzspółnotowych - ma mieć charakter obligatoryjny w świetle przepisów unijnych. W tym zakresie MRiRW powołuje się na:
 - rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1308/2013 z dnia 17 grudnia 2013 r. ustanawiające wspólną organizację rynków produktów rolnych oraz uchylające rozporządzenia Rady (EWG) nr 922/72, (EWG) nr 234/79, (WE) nr 1037/2001 i (WE) nr 1234/2007 (Dz.U. L 347 z 20.12.2013, s. 671), oraz na
 - rozporządzenie delegowane Komisji (UE) 2016/232 z dnia 15 grudnia 2015 r. uzupełniające rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1308/2013 w odniesieniu do niektórych aspektów współpracy producentów.
- Tymczasem powyższe akty jedynie UMOŻLIWIĄĄ a nie OBLIGUJĄ do wprowadzenia instytucji organizacji producenckich oraz dedykowane są przede wszystkim sektorom rolnictwa niepodlegającym ani dodatkowym regulacjom, ani zwłaszcza nie podlegającym akcyzie.
- Powoływane przez MRiRW rozp. PE i Rady (UE) nr 1308/2013 dotyczy produktów takich jak:
 - zboża
 - ryż
 - cukier
 - susz paszowy
 - nasiona
 - chmiel
 - oliwa z oliwek i oliwki stołowe
 - len i konopie
 - owoce i warzywa
 - produkty z przetworzonych owoców i warzyw
 - banany
 - wina
 - drzewa i inne rośliny żywe, bulwy, korzenie i tym podobne, kwiaty cięte i liście ozdobne,
 - **tytoń**
 - wołowina i cielęcina
 - mleko i przetwory mleczne
 - wieprzowina,
 - baranina i kozina
 - jaja
 - mięso drobiowe

- alkohol etylowy pochodzenia rolniczego
 - produkty pszczele
 - jedwabniki.
- Żaden inny z powyższych rynków nie jest tak wrażliwy jak rynek surowca tytoniowego - czego wyrazem jest chociażby to, iż żaden z tych rynków nie jest objęty ani systemem SENT, ani tzw. zabezpieczeniami akcyzowymi.
- **Jednocześnie, zgodnie z art. 152 cytowanego rozporządzenia unijnego: Państwa członkowskie jedynie MOGĄ [a nie muszą] uznawać określone w tym rozporządzeniu organizacje producenckie, a dodatkowo żaden przepis unijny nie wymaga, aby uznając takie organizacje Państwa czyniły wyłom w ich systemach prawnych regulujących funkcjonowanie danego sektora. Innymi słowy brak jest powodów, aby wyłączyć takie organizacje z obowiązku składania zabezpieczeń akcyzowych oraz czynić kolejny wyłom w funkcjonowaniu systemu SENT.**
- W sytuacji, w której w ostatnich latach włożono ogromny wysiłek legislacyjny w uszczelnienie rynku surowca tytoniowego, nie można obecnie „odwracać” trendu i zaczynać traktować suszu tytoniowego tak jak ryżu, jajek, cukru, czy bananów - bowiem przywróci to patologię lat 2013 – 2015.

Proponowana zmiana przekreśli cały powyższy dorobek legislacyjny i umożliwi rozwój szarej strefy surowca tytoniowego.

Mając na uwadze powyższe - przedstawiamy szczegóły naszego stanowiska.

Istota zidentyfikowanego ryzyka - propozycja zmiany art. 9b ust. 1 pkt 2 ustawy o podatku akcyzowym

[możliwość WDT suszu bez zabezpieczeń akcyzowych dla 10-osobowych organizacji producentów]

Pragniemy przypomnieć, iż w krajowym porządku prawnym opodatkowanie akcyzą suszu tytoniowego zostało wprowadzone w 2013 r. - przy czym **dopiero od 2016 r.** zaczęły obowiązywać przepisy uszczelniające tenże rynek (najpierw zabezpieczenia akcyzowe dla podmiotów o statusie PPT), następnie od 2017 r. również regulacje tzw. ustawy SENT - umożliwiające monitorowanie przemieszczeń suszu tytoniowego na terenie kraju.

Podstawowym problemem w sektorze surowca tytoniowego zwłaszcza w latach 2013 - 2015, wielokrotnie identyfikowanym przez organy KAS oraz organa ścigania przestępstw były tzw. fikcyjne WDT suszu tytoniowego. W praktyce bowiem nieuczciwe podmioty, które nie ponosiły istotnego ryzyka gospodarczego (nie musiały składać wielomilionowych zabezpieczeń akcyzowych) dokonywały obrotu i przemieszczeń bez właściwego nadzoru ze strony organów podatkowych. Polegało to m.in. na tym, iż podmioty „słupy” jako PPT nabywały susz tytoniowy bez akcyzy - który następnie pod pozorem fikcyjnych dostaw wewnątrzspółnotowych po prostu „rozpływał” się w kraju.

Niestety stwierdzamy, że komentowany Projekt umożliwia powrót do takich scenariuszy - ale z wykorzystaniem 10 – osobowych organizacji producentów!.

Zgodnie z proponowaną w nowelizacji zmianą do art. 9b ust. 1 pkt - ma mieć on brzmienie:

1. W przypadku suszu tytoniowego przedmiotem opodatkowania akcyzą jest:

„2) **sprzedaż suszu tytoniowego** innemu podmiotowi niż podmiot prowadzący skład podatkowy, który zużywa susz tytoniowy do produkcji wyrobów tytoniowych lub wyrobów nowatorskich, lub pośredniczący podmiot tytoniowy, **z wyłączeniem sprzedaży przez** podmiot prowadzący skład podatkowy, grupę producentów suszu tytoniowego utworzoną na podstawie ustawy z dnia 15 września 2000 r. o grupach producentów rolnych i ich związkach oraz o zmianie innych ustaw (Dz. U. z 2018 r. poz. 1026), zwaną dalej „grupą producentów”, **organizację producentów suszu tytoniowego, wpisaną do rejestru organizacji producentów na podstawie ustawy z dnia 11 marca 2004 r. o organizacji niektórych rynków rolnych, zwaną dalej „organizacją producentów”,** oraz pośredniczący podmiot tytoniowy, **którzy jednocześnie z tą sprzedażą dokonują dostawy wewnątrzspółnotowej lub eksportu suszu tytoniowego;**”

W pewnym uproszczeniu zatem, proponowana zmiana polega na tym, iż **możliwe stanie się dokonywanie dostaw wewnątrzspółnotowych suszu tytoniowego przez „nowe” podmioty, tj. organizacje producentów suszu tytoniowego - bez obowiązku składania przez te podmioty żadnego zabezpieczenia akcyzowego oraz z pominięciem systemu SENT, a więc w praktyce bez ryzyka oraz bez nadzoru ze strony organów KAS.**

Według nowych przepisów dojdzie w zasadzie do zrównania statusu tzw. PPT - pośredniczących podmiotów tytoniowych (których działalność jest zabezpieczana wielomilionowymi zabezpieczeniami akcyzowymi) z organizacjami producentów rolnych w rozumieniu ustawy z dnia 11 marca 2004 r. o organizacji niektórych rynków rolnych (jt. Dz. U. z 2018 r., poz. 945, dalej: „ustawa o rynkach rolnych”).

Jednocześnie zgodnie z ustawą o rynkach rolnych, dla uzyskania statusu organizacji producentów rolnych w zakresie surowca tytoniowego wystarczająca jest stosowna decyzja Dyrektora Oddziału Regionalnego Agencji Rynku Rolnego (art. 38i ustawy).

Szczegółowe zasady uznawania takich organizacji określa rozporządzenie Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 7 stycznia 2016 r. w sprawie uznawania organizacji producentów i zrzeszeń organizacji producentów oraz organizacji międzybranżowych funkcjonujących na rynkach rolnych innych niż rynki mleka i przetworów mlecznych oraz owoców i warzyw (Dz. U. z 2018 r. poz. 945, ze zm., dalej: „**rozp. MRiRW w/s organizacji producentów**”). Zgodnie z tym rozporządzeniem (§ 2 ust. 1), wynosi co najmniej 10 członków.

W praktyce zatem dla „obejścia” przepisów dotyczących zabezpieczeń akcyzowych oraz przepisów o SENT wystarczające będzie założenie choćby jednej takiej organizacji, a więc zgromadzenie dziesięciu rolników uprawiających tytoń. Organizacja taka będzie mogła dokonywać dostaw wewnątrzspółnotowych surowca tytoniowego, a przemieszczenia tego tytoniu nie będą podlegały pod ustawę SENT (bowiem organizacja producentów będzie mogła twierdzić, iż przemieszczenia takie nie są realizowane w ramach „działalności gospodarczej” w rozumieniu ustawy SENT - tylko w ramach działalności rolniczej).

Mając na uwadze tak ograniczoną ilość członków, która jest wystarczająca do założenia wspomnianej organizacji, może nawet okazać się, iż nawet jeden nieuczciwy podmiot (np. który dołączy do dziewięciu uczciwych podmiotów, pozostałych członków organizacji) będzie podejmował działania zmierzające do wyłudzeń podatkowych (fikcyjnych dostaw wewnątrzspółnotowych surowca tytoniowego).

		Pośredniczący Podmiot Tytoniowy (PPT)		nowy twór - Organizacja Producentów Suszu Tytoniowego ("OPST")
wymagania i obowiązki	rejestr podmiotów prowadzony przez Min Finansów (umożliwiający weryfikację podmiotu jako: uprawniony, uczciwy i solidny)	tak		nie
	rejestracja jako podatnik VAT	tak		tak
	minimalne wymagania ilościowe (produkcyjne)	tak - posiadanie i wskazanie : magazynów do składowani suszu tytoniowego i parku maszynowego do przetwarzania suszu tytoniowego jeśli ma zastosowanie		10 członków (tylko 8 z nich musi być producentami suszu tytoniowego)
	zabezpieczenia akcyzowe (w formie przewidzianej Ustawą o podatku akcyzowym)	tak		nie
	konieczność uznania przez właściwego Naczelnika US (złożenie zaudytowanych sprawozdań finansowych wskazywanie miejsca prowadzenia działalności etc.)	tak		nie
	możliwość zamknięcia działalności w przypadku stwierdzenia nieprawidłowości	ze skutkiem natychmiastowym na zasadach określonych w Ustawie o podatku akcyzowym i jej nowelizacji (projekt 880)		nie określone
	możliwość odmowy wpisu do rejestru Min Finansów	tak		nie
	możliwość natychmiastowego wykreślenia z rejestru (zamknięcie działalności)	tak		nie
	konieczność używania SENT	tak		niejasna forma pozwala na unikanie lub stwarza możliwość do nadużyć
	konieczność wskazywania miejsc prowadzenia działalności w US	tak		nie
uprawnienia	obróć suszem tytoniowym (skup, sprzedaż do podmiotów uprawnionych na terenie RP)	tak		tak
	WDT (wewnątrzspółnotowa dostawa towarów)	tak		tak
	Export	tak		tak

Uważamy, że powyższa zmiana spowoduje rozszczenie krajowego rynku sektora tytoniowego oraz powrót do długo zwalczanej patologii w przemieszczaniu tego surowca. Dlatego też apelujemy do Pani Dyrektora o stosowną interwencję legislacyjną, której celem byłoby:

- bądź rezygnacja z tej części Pakietu Akcyzowego (tj. odstąpienie od umożliwienia dokonywania nienadzorowanych dostaw suszu organizacjom producentów rolnych) bądź
- w razie woli utrzymania umożliwienia takich działań tym organizacjom, wprowadzenie zasad równych (analogicznych do zasad dotyczących podmiotów o statusie PPT) dla tychże organizacji, tj.:
 - objęcia tych organizacji obowiązkiem złożenia zabezpieczenia akcyzowego podobnie jak podmioty PPT oraz
 - obowiązkowego objęcia przemieszczeń suszu tytoniowego w ramach WDT przez takie organizacje systemem SENT (podobnie jak ma to miejsce w przypadku PPT-ów).

Bez powyższych modyfikacji, nowe przepisy z wysokim prawdopodobieństwem spowodują liczne nadużycia i zniweczą wysiłek legislacyjny ostatnich lat.

Prosimy uprzejmie o potraktowanie niniejszego zagadnienia jako wysoce doniosłego, a tym samym o udzielenie odpowiedzi na niniejsze pismo w możliwie szybkim terminie, oraz w dowolnej, choćby mailowej formie. Odpowiedź może zostać przekazana również na adres mailowy:

Krzysztof.Rutkowski@kdcpl

Dziękując z góry za sprawne odniesienie się do przedstawionego zagadnienia, łączę wyrazy głębokiego szacunku.

W imieniu **Okręgowego Związku Plantatorów Tytoniu w Leżajsku**

Krzysztof Rutkowski - radca prawny
Nr wpisu WA-9815